

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI IN
PROMOCIJO

Datum: 23. 1. 2008

**GOVOR ZA NASTOP MINISTRA IZTOKA JARCA,
PRESEDUJOČEGA SVETU ZA KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO, PRED ODBOROM EVROPSKEGA
PARLAMENTA ZA RIBIŠTVO**

Velja govorjena beseda!

Gospod predsednik, spoštovani poslanci in poslanke, gospe in gospodje,

v veliko čast si štejem, da vas lahko nagovorim in vam predstavim naš program dela kot predstavnik prve "mlade države članice", ki je prevzela predsedovanje.

Rad bi poudaril, da tako kot celotno slovensko predsedstvo pripisujem velik pomen konstruktivni vlogi, ki jo ima Evropski parlament, zlasti vaš odbor, pri postopku odločanja za ribištvo. Zato se veselim tesnega sodelovanja z vami pri zagotavljanju nemotenega napredka pri predlogih, ki so pred nami.

Po podpisu reformne pogodbe bo tovrstno sodelovanje še pomembnejše, saj se bo v skladu s pogodbo o večini ribiških zadev odločalo s soodločanjem.

Preden podrobneje predstavim program predsedstva, bi se rad zahvalil svojemu predhodniku, ministru Silvi, za odlično opravljeno delo. Uspelo mu je ne le doseči dogovor o treh predlogih o celotnem dovoljenem ulovu in kvotah, temveč tudi dogovor o večletnem načrtu za obnovo staleža tuna in dogovor o zbiranju podatkov.

Za vse to se mu zahvaljujem!

Med slovenskim predsedovanjem nameravamo točke o ribištvu uvrstiti na dnevni red aprilskega in junijskega zasedanja Sveta.

Boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu

Moja glavna prednostna naloga bo boj proti nezakonitem, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu.

Na junijskem zasedanju Sveta si bom prizadeval doseči politični dogovor o tej zadevi. To je sicer velikopotezen cilj, saj je s tem povezanih veliko zahtevnih vprašanj, vendar menim, da ga lahko dosežemo.

Nekatera najzahtevnejša vprašanja bodo najverjetneje povezana s sankcijami. Sankcije so za države članice vedno občutljiva tema. Toda ustrezne sankcije so pomembne, če želimo, da bi bile učinkovite v

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

postopku pregona. Predvidevam, da bo to ena od stvari, ki jih bomo morali obravnavati na politični ravni, saj bodo v igri pomembna načelna vprašanja.

Prav tako pomembni bodo trgovinski ukrepi in ukrepi v zvezi z dostopom do pristanišč. Toplo je treba pozdraviti uspešen nadzorni režim pomorske inšpekcije Komisije za ribištvo v severovzhodnem Atlantiku (NEAFC) pri boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu trske v Barentsovem morju. Ta ne utira le poti za prihodnost, ampak tudi dokazuje, da lahko v tem boju na koncu zmagamo. Ključ do uspeha bo sodelovanje.

Vseeno pa se moramo sprijazniti s tem, da bo naš boj spominjal na Heraklejev boj z lernejsko Hidro. Domislil se je, da bi jo lahko premagal tako, da bi odžgal njene glave – prav tako moramo tudi mi pri reševanju tega zamotanega vprašanja uporabiti vsa razpoložljiva sredstva. Ključno sredstvo je tržna moč in tržno razmišljanje.

Noben spoštovanja vreden človek noče trgovati z ukradenim ali nezakonitim blagom. Če smo pametni, lahko to izkoristimo. Sodelujemo lahko s predelovalci, supermarketi in potrošniki. Z njihovo pomočjo lahko zagotovimo, da se ribe, ki so bile ulovljene nezakonito, neprijavljeno in neregulirano, ne bodo prodale na trgu. Nima namreč smisla krasti, če se ukradeno nato ne more prodati.

Skupnost lahko naredi spremembo na tem področju. Ena od štirih rib se na vsem svetu proda znotraj naših meja. Smo največji trg za ribe na Zemlji. To nam daje resnično moč, ki jo moramo izkoristiti! Lahko prevzamemo pobudo in kot potrošnik vplivamo na svetovni trg. Nato pa lahko tudi preostali svet prepričamo, da nam sledi. To je vodstvo!

Del vodenja je poslušanje drugih. Mnogi ministri iz držav v razvoju so na konferenci o nezakonitem, neprijavljenem in nereguliranem ribolovu oktobra lani v Lizboni poudarili, da bi potrebovali pomoč pri izpolnjevanju vrste obveznosti, ki so jim bile naložene. Tega se zavedam in skušali bomo najti način za obravnavo teh vprašanj.

Vaše mnenje bo v tej razpravi igralo pomembno vlogo, zato z zanimanjem pričakujem, da do junijskega zasedanja Sveta izrazite stališče do te zadeve.

Škodljivi načini ribolova

Drug ključni predlog, ki se bo obravnaval, je predlagana uredba Sveta o varstvu občutljivih morskih ekosistemov na odprtem morju pred škodljivimi vplivi orodja za pridneni ribolov. Namen te uredbe je izvajanje resolucije Generalne skupščine Združenih narodov št. 61/105.

Nekateri menijo, da je "ribolov s pridnenimi vlečnimi mrežami podoben lovu na divjad s pomočjo krčenja gozda". Ker živim v deželi, ki je bogata z gozdovi, si z lahkoto predstavljam to slikovito podobo. Nihče od nas si ne želi objestnega uničevanja naravnih habitatov. Niti pomisliti nočem, kakšna bi bila Slovenija brez vseh svojih gozdov.

Po drugi strani pa morajo nekako preživeti tudi ribiči, zato je treba poiskati ravnotežje. Mislim, da je ta predlog dobra rešitev. Zavedam se, da je to za posamezne države članice občutljivo vprašanje, vendar sem prepričan, da lahko dogovor dosežemo na junijskem zasedanju, kar bi bilo precej pred potekom roka Združenih narodov, ki je do konca letošnjega leta. Z velikim zanimanjem pričakujem vaša mnenja.

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Rad bi omenil še dve pomembni zadevi, ki ju nameravamo obravnavati.

Trajnost in ohranjevanje

Prva je nadaljevanje dolgoročnih prizadevanj za trajnost in ohranjevanje. Kot pri veliko stvareh v življenju bomo mogoče tudi tukaj naredili tri korake naprej in dva nazaj. Vsekakor se zdi, da je tako pri trski.

Priča smo prvim znakom obnovitve trske v Severnem morju. Zdaj moramo poiskati način, kako bi lahko ohranili ta pozitivni premik in omogočili nadaljnjo obnovo, hkrati pa našim ribičem zagotovili vsakdanji kruh. O tem bomo morali razpravljati na podlagi spremenjenega načrta za obnovo trske. Prepričan sem, da bo razprava vroča, saj je trska v mnogih pogledih postala simbol skupne ribiške politike – vsaj v številnih severnih državah. Razmišljanje se spreminja le počasi, še vedno pa je veliko prezgodaj, da bi kakršno koli obnovo imeli za samoumevno.

Upam, da bomo o tem lahko razpravljali že na aprilskem zasedanju Evropskega sveta ter da bo razprava ostra in plodna.

Mogoče se bomo o trski naslednjič pogovarjali spomladi – tokrat o trski v Baltskem morju. To vprašanje bo zanimivo za skoraj vse države članice, saj zadeva "vračilo" za prelov v Baltskem morju v letu 2007.

"Vračilo" je postalo ena vročih tem v Svetu. Kaže potrebo po enakem obravnavanju držav članic in enakem nadzoru. Prepričan sem, da bodo države članice, ki so ali bodo morale vračati sredstva za druge vrste rib, odločitev o "vračilu" za trsko spremljale s sokoljim očesom. Da je to v neposrednem interesu baltičskih držav, ni treba posebej poudarjati.

Morali bomo počakati in videti, kaj bo Komisija dejansko predlagala.

Verjetno se bomo na aprilskem zasedanju lotili tudi sleda z zahoda Škotske in morda si bom s kolegi izmenjal mnenja o dolgoročnem načrtu upravljanja. Če boste končali posvetovanja in predstavili svoje stališče, bi na junijskem zasedanju o tem želel po možnosti doseči tudi politični dogovor.

Če gremo zdaj bližje domu – vsaj mojemu –, Komisija je napovedala, da želi spremeniti uredbo o Sredozemskem morju in vanjo vključiti ukrepe, o katerih se je dogovorila Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju (GFCM), in spremeniti prehodne ukrepe.

To se sliši precej enostavno, čeprav je življenje v Sredozemlju redko preprosto. Če boste do takrat že izoblikovali svoje mnenje, bi bil kot predstavnik sredozemske države izjemno zadovoljen, če bi lahko na junijskem zasedanju dosegli politični dogovor o tem.

Poenostavitev

Druga pomembna zadeva pri mojem delu bo poenostavitev. Poenostavitev in posodobitev zakonodaje sta bili eno od področij iz 18-mesečnega programa nemškega, portugalskega in slovenskega predsedstva (Dok. 17079/06 POLGEN 125, str. 50, stotretji odstavek).

Naš cilj je doseči dogovor o dveh predlogih. Prvi je predlog o pooblastitvi Komisije za odobritev sprememb protokolov k sporazumom o partnerstvu v ribištvo, sklenjenih med Skupnostjo in tretjimi

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

državami. Ta predlog skuša racionalizirati postopek odločanja, hkrati pa vpliva na vas v Parlamentu in tudi na nas v Svetu.

Z zanimanjem pričakujem vaše mnenje o tem predlogu, ki bo v veliko pomoč Svetu pri odločanju, kako nadaljevati in dokončati ta predlog.

Drugi predlog je predlog o dovoljenjih za ribolovne dejavnosti. Ni tako enostavno, kot se sliši. Vsekakor je bilo ob prvi obravnavi na ravni delovnih skupin v Svetu veliko pripomb in porodilo se je mnogo dvomov. Komisija trenutno razmišlja in mogoče bo naslednjič predstavila kakšno izboljšano idejo.

Tudi če bo to res, pričakujem, da bo podrobno preučevanje vsakega posameznega člana zahtevalo veliko trdega dela. Vseeno upam, da bomo lahko o tej zadevi politični dogovor dosegli na junijskem zasedanju in se veselim vašega prispevka.

Pred tem bomo opravili običajen šestmesečni pregled postopka poenostavitve na aprilskem zasedanju Evropskega sveta.

Zunanji sporazumi

Pozornost bomo seveda namenili tudi pomembnim vprašanjem v zvezi z zunanjimi zadevami.

Svet je v ponedeljek razpravljal o stanju pri izvajanju sporazuma o partnerstvu v ribištvu z Mavretanijo. To je izjemno občutljivo vprašanje v Skupnosti in za Mavretanijo, saj sestavlja denar, dobljen na podlagi tega sporazuma, precejšen del njihovega proračuna. Po drugi strani si številne države želijo vrednost za svoj denar. Pri tej zadevi je treba uskladiti interese ribičev, ki si prizadevajo zagotoviti kontinuiteto ribolovnih možnosti, razvojna vprašanja za Mavretanijo in dobro finančno poslovanje proračuna Skupnosti.

Komisar nas je v ponedeljek izčrpno obvestil o napredku pri pogovorih, ki trenutno potekajo z mavretanskimi oblastmi glede možnosti za skupen dogovor o spremembi protokola k temu sporazumu. Skupaj s kolegi smo pozdravili prizadevanja Komisije za rešitev tega vprašanja v naslednjih tednih s pogajanjem z Mavretanijo, da bi se izognili potrebi po tako izrazitih ukrepih, kot je odpoved protokola. Vsekakor pa kot predsedujoči Svetu menim, da mora vaš odbor sodelovati pri sprejemanju takih odločitev, če bo do njih prišlo.

Če mi dovolite, da iz Mavretanije preskočim na odnose z našimi ribiškimi partnericami v Sredozemlju, želim poudariti, da si bo Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju naprej prizadevala doseči napredek pri oblikovanju in izvajanju ukrepov upravljanja za Sredozemlje.

Čeprav mogoče ni očitno na prvi pogled, menim, da ima Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju zelo pomembno vlogo pri spodbujanju medkulturnega dialoga v Sredozemlju. Zagotavlja namreč forum, na katerem se lahko zberejo države z zelo različnimi kulturami, a skupno zgodovino, in se pogovorijo ter sprejemajo odločitve o ribištvu.

Iz lastnih izkušenj v Skupnosti vemo, da se lahko resničen medkulturni dialog razvije pri sprejemanju odločitev o bistvenih praktičnih vprašanjih. Ker je medkulturni dialog širša prednostna naloga slovenskega predsedstva in glede na to, da smo sredozemska država, pripisujemo poseben pomen letnemu srečanju v Rimu, ki bo naslednji mesec.

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Za konec bi, gospod predsednik, vašo pozornost rad usmeril na področje, ki ga do zdaj še nisem omenil – tj. ribogojstvo. V obdobju od danes do leta 2050 bo treba nahraniti dodatni dve in pol milijardi ljudi. Del njihove prehrane bodo tudi ribe in oceani ne bodo mogli zagotoviti vsega, kar potrebujemo. Zato bo moralo biti del enačbe tudi ribogojstvo.

Konec junija bom v Sloveniji organiziral ministrsko konferenco o ribogojstvu, ki se bo dotaknila vprašanja o prihodnosti evropskega ribogojstva in možnosti za njegov razvoj. Gospod predsednik, prisrčno vas vabim, da se nam pridružite pri našem posvetovanju. Sam bom med drugim največ pozornosti namenil kormoranom, saj je to pomembno vprašanje v moji državi.

Veselim se našega sodelovanja v naslednjih šestih mesecih in upam, da bomo nadaljevali uresničevanje pomembnega programa na področju zakonodaje.

Hvala za vašo pozornost!

Gospod predsednik, z veseljem bom odgovoril na vsa morebitna vprašanja.